

๕๒๑๑๒๓๑๖ : สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม

คำสำคัญ : วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

ชื่อระวิฒน์ ชะอู่่ม : การจัดการความรู้ทรัพยากรวัฒนธรรม : วัดพระศรีรัตนศาสดาราม.
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ศ.สายันต์ ไพรชาญจิตร์. ๓๕๗ หน้า.

การศึกษารจัดการความรู้ทรัพยากรวัฒนธรรม : วัดพระศรีรัตนศาสดาราม มี
วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างเป็นชุดความรู้ที่สมบูรณ์ มีความทันสมัย และมีความเหมาะสมสำหรับการ
นำชมและเผยแพร่ โดยกลุ่มเจ้าหน้าที่นำชม การวิจัยได้รวบรวมและจัดระบบความรู้ต่างๆ ด้วยการ
วิเคราะห์จากแนวคิดและทฤษฎีด้านการจัดการความรู้ การจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม และการ
สื่อสาร

ผลการศึกษาได้สร้างชุดความรู้วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ซึ่งเป็นพระอารามหลวงใน
พระบรมมหาราชวัง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ เนื่องจากเป็น
ศาสนสถานสำหรับประกอบพระราชพิธีทางศาสนาและความมั่นคงของบ้านเมือง ตลอดจนคุณค่า
ทางศิลปกรรม ด้วยการผนวกเอาความคิด คติ ความเชื่อทางพระพุทธศาสนา และสมมุติเทวราช มา
ถ่ายทอดออกเป็นรูปธรรม ในการศึกษาจึงได้ประมวลและจัดระบบความรู้ ซึ่งประกอบด้วย ความรู้
ทรัพยากรวัฒนธรรมทางด้านศิลปกรรม ด้านศาสนาและความเชื่อ ด้านสถาบันพระมหากษัตริย์
และด้านพระราชพิธี และสังเคราะห์เป็นชุดความรู้ที่มีความเหมาะสมสำหรับการนำชมและเผยแพร่
คือ เป็นการจัดการความรู้โดยมีเนื้อหาดำเนินไปตามเส้นทางของการนำชมของเจ้าหน้าที่

สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา ๒๕๕๔

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

52112316 : MAJOR : CULTURAL RESOURCE MANAGEMENT

KEY WORD : WAT PHRA SI RATTANA SATSADARAM

TEERAWAT CHA-UM : KNOWLEDGE MANAGEMENT ON CULTURAL RESOURCE
: WAT PHRA SI RATTANA SATSADARAM. THESIS ADVISOR : PROF.SAYAN PRAICHARNJIT.
357 pp.

The objective of the study on “Knowledge Management on Cultural Resource : Wat Phra Sri Rattana Satsadaram” is to create a complete knowledge set that is up-to-date and appropriated for the dissemination by the Information Staffs. In this research project, the information and data are collected, organized and analyzed with the approaches and theorems on knowledge management, cultural resource management and communication.

The results from the research lead to the creation of a knowledge set of the Emerald Buddha Temple which is the royal temple in the Grand Palace complex. The resulted knowledge set reflects the importance of Thai Monarch because this knowledge set concerns the Emerald Buddha Temple which is the monastery in which all important religious state ceremonies are held in order to bless the country. In addition, this set of knowledge also manifests the artful values of the site because the ideas and beliefs in Buddhism and Idealistic Gods are merged together and reflected via concrete constructions and architectures of the temple. Therefore, in this research the knowledge on several matters, such as cultural resources of arts, religious beliefs, Thai Monarch and royal ceremonies, are processed, organized and synthesized to a knowledge set that is suitable for the dissemination. In other words, the obtained knowledge set fits the standard guiding routine of the information staffs of the Grand Palace.

Program of Cultural Resource Management Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2011

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดี ด้วยความอนุเคราะห์ช่วยเหลือจาก
หน่วยงานและบุคคลหลายฝ่าย ซึ่งผู้วิจัยขอกล่าวรายนาม ดังนี้

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์สายันต์ ไพรชาญจิตร อาจารย์ที่ปรึกษาที่เสียสละเวลาให้
คำปรึกษา คำแนะนำ ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่องานวิจัย ด้วยความห่วงใยและเอาใจใส่ดูแลเป็น
อย่างดี คอยติดตามความคืบหน้าอย่างสม่ำเสมอ ขอขอบพระคุณ ดร.พิสิฐ เจริญวงศ์ ประธาน
กรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ และ ศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชัย สายสิงห์ กรรมการ ที่ให้
ข้อเสนอแนะในการทำงาน เพื่อปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ นายแก้วขวัญ วัชโรทัย เลขานุการพระราชวัง ที่ประทานอนุญาตให้เก็บ
ข้อมูลจากการนำชมวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ขอขอบพระคุณ นายรัตนาวุธ วัชโรทัย ที่ปรึกษาฝ่าย
กิจกรรมพิเศษ สำนักพระราชวัง ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลด้านพระราชพิธี และรูปถ่าย
ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับงานวิจัย ขอขอบพระคุณ นางสาวบุญเพ็ญ หว่านฉรรงค์ หัวหน้าฝ่าย
ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ สำนักพระราชวัง นางสาวพัชรีวรรณ ศิริไสยาสน์ หัวหน้างานนำชม ที่
ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูล และข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์อย่างยิ่ง ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่งานนำ
ชม เจ้าหน้าที่กองพระราชพิธี และเจ้าหน้าที่ฝ่ายวัดพระศรีรัตนศาสดารามทุกท่าน ที่กรุณาให้ข้อมูลที่
สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่งานนำชมทุกท่าน ที่ให้โอกาสได้เก็บข้อมูลจากการนำชม และ
กรอกแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิจัย ขอขอบคุณนักท่องเที่ยว นักศึกษา และ
นักเรียน ที่ให้ความกรุณาในการกรอกแบบสอบถาม

ขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ และน้องๆ สาขาการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม ที่เป็นกำลังใจและ
คอยช่วยเหลือมาโดยตลอด

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่ออุดม ชะอุ่ม และคุณแม่เรียม ชะอุ่ม ที่ให้โอกาสทางการ
ศึกษาเสมอมา ให้การสนับสนุนกำลังทรัพย์ คอยเป็นกำลังใจ ให้การสนับสนุน และให้การ
ช่วยเหลือในทุกๆ ด้าน ผู้วิจัยขอเก็บความประทับใจที่ทุกคนมีให้ ไว้ในความทรงจำมิรู้ลืมตลอดไป